

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ**
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 1057/11

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia:	dr inż. Maciej Lasek
Członek Komisji:	dr inż. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr inż. Bogdan Fydrych
Członek Komisji:	mgr inż. Edward Łojek
Członek Komisji:	lic. Robert Ochwat
Członek Komisji:	mgr inż. Waldemar Targalski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 3 stycznia 2013 r. okoliczności zdarzenia lotniczego z udziałem samolotu Jak-12M, które wydarzyło się w dniu 17 sierpnia 2011 r., działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała informacje przekazane przez użytkownika za wystarczające i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W początkowej fazie rozbiegu do startu pilot usłyszał głośny odgłos uderzenia w części ogonowej samolotu. Samolot zaczął szybko tracić kierunek w lewą stronę pomimo wychylenia orczyka w prawą stronę do oporu. Po odejściu o około 30 stopni od planowanego kierunku startu, pilot postanowił przerwać start, zredukował moc silnika do minimum i na całkowicie ściągniętym na siebie drążku hamulcami zatrzymał samolot. Do momentu zatrzymania samolot wykonał cyrkiel nie podpierając się skrzydłem o około 270 stopni. Po wyłączeniu silnika pilot wykonał oględziny samolotu i stwierdził uszkodzenie kółka ogonowego, prawdopodobne skrzywienie amortyzatora goleni tylnej podwozia i rozłączenie linki blokującej kółko ogonowe. Po wykonaniu oględzin przez wykwalifikowanego mechanika nie stwierdzono skrzywienia amortyzatora. Reakcja pilota w stosunku do zaistniałej sytuacji była prawidłowa, a po dodatkowej inspekcji pola wzlotów odnaleziono kretowisko które spowodowało uszkodzenia samolotu. Zespół badający incydent przeprowadził zajęcia na temat inspekcji nawierzchni trawiastej lotniska, sposobów oznaczania i likwidowania kretowisk.

Przyczyna incydentu lotniczego:

Uderzenie kółkiem ogonowym w kretowinę podczas rozbiegu.

Podjęte przez użytkownika działania profilaktyczne:

Zespół badający zdarzenie zwrócił szczególną uwagę osobom wykonującym inspekcje pola wzlotów aby kopce kreta były przed rozpoczęciem lotów rozgarniane lub oznaczane w sposób widoczny dla pilotów wykonujących operacje startu i lądowania.

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.**

Nadzorujący badanie

dr inż. Maciej Lasek: *podpis na oryginale*

.....